

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

УВОД

Академија техничко-васпитачких струковних студија у сва своја три одсека (Ниш, Пирот, Врање) спроводи периодичне анкете са послодавцима, у фирмама и предузећима у градовима где су стационирани одсеци, као и у окружењу. За ову анкету постоје два анкетна листа, а анкета се може радити директно на папиру или се ради online, преко линка који добијају послодавци (тежња је да се убудуће, ради квалитетније касније анализе и ефикаснијег рада све анкете раде у потпуности онлајн). Постоји [општи упитник](#) и [упитник о стеченим компетенцијама](#). Анкете реализују, обрађују и анализирају поткомисије и Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета. Комисија припрема извештај са предлозима мера за побољшање оних сегмената, који су у анкети добили слабије оцене. Овај извештај је предмет анализе на већима катедри и Наставно-стручних већа одсека, као и Већа Академије, према потреби. Сви подаци о анкетирању архивирају се и морају бити заштићени од неовлашћеног приступа трећих лица.

Услов да би послодавац радио анкету (упитник 2) је да је макар један дипломац са Академије запослен у тој фирми и да ради послове у струци. Што се тиче упитника 1, анкетирани су и послодавци где се, на стручној пракси, налазе студенти завршних година основних и мастер студија, као и послодавци где нема запослених студената, али су њихова мишљења релевантна за будуће запошљавање студената.

Статистички гледано број анкетираних послодаваца није велики јер је свака фирма давала један анкетни лист (у неким фирмама је свака организациона јединица давала свој суд о квалификацијама студената), али су информације које су те анкете пружиле, биле јако драгоцене за Академију.

Анкете су показале да послодавци сматрају како студентима, у великој мери, недостају конкретна практична знања специфична за рад у њиховим областима. Ово је тешко усагласити с обзиром на разноликост делатности којим се фирме баве. Зато је Комисија предложила менаџменту Академије да у будућим акредитацијама курикулума укључи консултације са представницима фирми и компанија повезаних са конкретним студијским програмима.

Интересантан је био податак да већина послодаваца не придаје велику пажњу неким специфичним вештинама као што је рад под притиском и преузимање ризика, али је способност самосталног рада био цењен код послодаваца.

РЕЗУЛТАТИ И АНАЛИЗА

Први упитник

Послодавци су сматрали да се нека знања и вештине подразумевају, па иако потврђују да су важни, они то нису посебно у упитнику и наглашавали (нпр. усмена и писмена комуникација на матерњем језику).

Проценат означава колико анкетираних послодаваца сматра значајном неку од способности свршеног студента. Високи проценти показују да су изабране праве способности свршених студената, за оцену.

У општем упитнику процентуални удели одговара послодаваца били су следећи:

- o Способност анализе и синтезе – 40%
- o Способност организације и планирања - 60%
- o Способност практичне примене теоријских знања – 100%
- o Способност усмене и писане комуникације на матерњем језику – 60%
- o Способност писања и комуникације на страном језику – 90%
- o Способност употребе компјутерских програма (уопште и из области студија) - 100%
- o Способност доношења одлука – 100%
- o Способност тимског рада и рада у интердисциплинарном тиму - 70%
- o Способност за даљим учењем и усавршавањем – 70%
- o Способност генерисања нових идеја (креативност) – 100%
- o Способност самосталног рада – 80%
- o Способност преузимања иницијативе – 100%
- o Способност преузимања ризика – 20%
- o Способност рада под притиском – 80%
- o Способност мобилизације расположивих људских и других ресурса (лидерство)-50%
- o Способност преговарања -30%
- o Поштовање етичких принципа струке – 20%
- o Способност прилагођавања новим околностима – 90%
- o Способност уважавања другачијег мишљења -70%
- o Нешто друго _____

Послодавци су у упитнику оцењивали по важности неке од квалификација свршених студената. Оцењивање је било у распону од 1 до 9 (најважнији 1). Највишу оцену, у просеку добила је висока мотивација (2,4), затим сертификати о знању страних језика (4,2), висок просек током студија (4,9), а најмање чланство у студентским организацијама (8,5). Изненађујући је податак да послодавцима не значи превише препорука од стране професора (5,8).

➤ Молимо Вас поређајте следеће ставке по важности коју им приписујете у процесу селекције младих стручњака (најважнији 1, најмање важан 9)?

- o Сертификати о знању страних језика - 4,2
- o Волонтерски рад - 7,1
- o Висок просек оцена током студија - 4,9
- o Мултидисциплинарност - 5,1
- o Додатне обуке - 4,4
- o Чланство у студентским организацијама - 8,5
- o Препоруке од стране професора - 5,8
- o Искуства студентских боравака у иностранству – 6,3
- o Висока мотивација – 2,4

Други упитник

Резултати показују да су послодавци углавном задовољни стручношћу и вештинама свршених студената, осим у делу примене знања из предмета битних за струку, где су показали делимично задовољство. Овај податак указује Комисији да треба појачати квалитет стручне праксе и практичне наставе у Академији.

Значење процена:

1- уопште нису стечене **2-** у мањој мери стечене **3-** делимично стечене **4-** у целости стечене

- Способност идентификовања, дефинисања и решавања проблема струке – 3,3
- Способност примене знања из базичних предмета – 3,5
- Способност примене знања из стручних и стручно-апликативних предмета битних за струку – 2,7
- Способност ефикасног комуницирања: писменог и усменог на матерњем и једном страном језику за стручну и нестручну јавност – 3,8
- Способност идентификовања, дефинисања и решавања проблема струке – 3,2
- Способност употребе техника, вештина и модерних алата (укључујући ИТ) неопходним за инжењерску праксу – 3,7
- Разумевање професионалне и етичке одговорности -3,5
- Разумевање утицаја инжењерских решења на околину, социјално и културно окружење – 3,8
- Разумевање улоге руководиоца и начела поступања примерених вођи - 3,4
- Разумевање потребе и спремност за укључивање у програме целоживотног учења – 3,3
- Способност прилагођавања раду у мултидисциплинарним групама – 3,2

У Нишу, март 2025.

**Комисија за самовредновање
и унутрашње обезбеђење квалитета**

Поштовани,
захваљујемо на издвојеном времену и интересовању за попуњавањем овога упитника
чиме можете помоћи унапређењу квалитета студија и добијања квалитетнијих кадрова на
Академији техничко-васпитачких струковних студија.
Подаци из упитника ће се користити искључиво у наведену сврху.

Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета Академије

ОПШТИ УПИТНИК

- Којом примарном делатношћу се бави Ваша фирма? _____
- Колики је укупан број запошљених у Вашој фирми,
- Колики је број запослених лица у Вашој фирми са високом стручном спремом? _____
- Према Вашем мишљењу, стручњаци из које групе занимања имају највећу перспективу за запошљавање у будућности у оквиру сектора у ком ваша фирма обавља делатност? _____
- Молимо Вас да одаберете најважније вештине, знања и способности које очекујете да поседују свршени студенти?
 - Способност анализе и синтезе
 - Способност организације и планирања
 - Способност практичне примене теоријских знања
 - Способност усмене и писане комуникације на матерњем језику
 - Способност писања и комуникације на страном језику
 - Способност употребе компјутерских програма (уопште и из области студија)
 - Способност доношења одлука
 - Способност тимског рада и рада у интердисциплинарном тиму
 - Способност за даљим учењем и усавршавањем
 - Способност генерисања нових идеја (креативност)
 - Способност самосталног рада
 - Способност преузимања иницијативе
 - Способност преузимања ризика
 - Способност рада под притиском
 - Способност мобилизације расположивих људских и других ресурса (лидерство)
 - Способност преговарања
 - Поштовање етичких принципа струке

- o Способност прилагођавања новим околностима
- o Способност уважавања другачијег мишљења
- o Нешто друго _____

➤ Молимо Вас поређајте следеће ставке по важности коју им приписујете у процесу селекције младих стручњака (најважнији 1, најмање важан 9)?

- o Сертификати о знању страних језика _____
- o Волонтерски рад _____
- o Висок просек оцена током студија _____
- o Мултидисциплинарност _____
- o Додатне обуке _____
- o Чланство у студентским организацијама _____
- o Препоруке од стране професора _____
- o Искуства студентских боравака у иностранству _____
- o Висока мотивација _____

УПИТНИК ЗА ПОСЛОДАВЦЕ КОЈИ ИМАЈУ ЗАПОСЛЕНЕ СВРШЕНЕ СТУДЕНТЕ **АКАДЕМИЈЕ**

Процените до ког нивоа (од 1 до 4) свршени студенти Академије, стичу наведене компетенције стичу током студија!

Значење процена:

1- уопште нису стечене **2-** у мањој мери стечене **3-** делимично стечене **4-** у целости стечене

	Компетенција	ОЦЕНА (1-4)
1.	Способност примене знања из базичних предмета (<i>математика, физика, механика, електротехника, отпроност материјала, статика, материјали, рачунари, информатика итд.</i>)	
2.	Способност примене знања из стручних и стручно-апликативних предмета битних за струку.	
3.	Способност пројектовања система или његовог дела уважавајући потребе и законитости струке. <i>Напомена:</i> Пројектовање претпоставља: дефинисање проблема, анализу, процену ризика, процену утицаја на околину, сигурност, одрживост, а може укључивати и дефинисање цене пројекта и изградње, те анализу трошкова одржавања.	
4.	Способност идентификовања, дефинисања и решавања проблема струке <i>Напомена:</i> Процена ситуације у циљу идентификовања проблема и формулисања могућих начина решавања проблема.	
5.	Способност употребе техника, вештина и модерних алата (укључујући ИТ) неопходним за инжењерску праксу.	
6.	Разумевање професионалне и етичке одговорности.	

7.	Разумевање утицаја инжењерских решења на околину, социјално и културно окружење.	
8.	Способност ефикасног комуницирања: писменог и усменог на матерњем и једном страном језику за стручну и нестручну јавност (користећи могућности вебa и других комуникацијских алата).	
9.	Разумевање улоге руководиоца и начела поступања примерених вођи <i>Напомена:</i> Свршени студенти ће се често током каријере налазити на месту руководиоца (шефова) и важно је да знају начела управљања и пожељна понашања руководиоца.	
10.	Разумевање потребе и спремност за укључивање у програме целоживотног учења <i>Напомена:</i> Свршени студенти би требало да имају развијену свест о потреби личног и професионалног развоја и након завршетка студија укључивањем у формалне и неформалне облике едукације из подручја струке и сродних подручја.	
11.	Способност прилагођавања раду у мултидисциплинарним групама	

Уколико имате додатне коментаре, молимо Вас да их напишете у предвиђеном простору.

Коментар